

Prof. dr. Ludvik Toplak

Pri nas je edini princip: kjer je več, tam je moja domovina

Ustanovitelj in predsednik Alma Mater Europaea - ECM, častni občan Maribora, nekdanji rektor Univerze v Mariboru (1993-2002) in nato veleposlanik Republike Slovenije pri Svetem sedežu je bil pred tremi desetletji eden tistih, ki so delali državo

Vanessa Čokl

Tik preden je vlada zdaj potrdila razpis za vpis na fakultete, je premier govoril, da imamo izrazit manko določenih poklicev, izrazit interes za študij, a ga ne omogočamo. Našel je medicino, zdravstveno varstvo, socialno varstvo, informacijsko-komunikacijsko tehnologijo. Vi pa vpisujete natanko to: kurantne poklice. Zato ste naredili svojo šolo. Epidemija je pa tudi apostrofirala našo niti za silo kompetentnost za spoprijem s tem, da smo stara družba?

"Premier je na to opozoril deset let prepozno! Govorite v prvi osebi množine. Mi se distanciramo od tega! Rektor v Gradcu mi je pred desetletji razlagal, da gre na Dunaj, na ministrstvo, dvakrat na leto. Prvič spomladi, ko načrtujejo vpis za naslednje leto, da država, ki jih bo financirala, pove, koliko zdravnikov, koliko inženirjev, koliko medicinskih sester, koliko umetnikov potrebujejo. In drugič gre spet jeseni, ko potrdijo vpis in proračun.

Ključno vprašanje je potreba trga dela. Za to pa so odgovorne tudi gospodarska zbornica in druge. Pred desetimi leti sem opozarjal na neskladnost vpisa s potrebami našega gospodarstva in delodajalcev. Mi smo takrat ugotovili, da se financira nezaposljive poklice. Žal se je ta anomalija nadaljevala še celo desetletje tako, da se financira nevpisane sedeže. V Sloveniji se financira fakultete, kjer je od 50 do 80 odstotkov diplomantov šlo na borzo dela. Na Alma Mater sledimo potrebam trga dela, zato naši diplomanti vsi dobijo službo. Tisoč diplomantov smo dali v javni zdravstveni sistem, pa država teh programov, za katere se je vedelo, da bodo deficitarni zaradi demografskih tren-

dov, ni financirala niti z enim evrom! Ob vsem jamranju, da manjka strokovnjakov, niso dali niti evra za izobraževanje gerontologov ali medicinskih sester. Medtem ko ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve načrtuje gradnjo domov upokojencev, ministrstvo za izobraževanje še ni razpisalo financiranja programa gerontologije.

Konkretno. V Murski Soboti smo videli, da je 17.000 ljudi na socialnih podporah in na borzi dela. Da na tisoče mladih v Pomurju,

ki bi lahko šli v šolo, dobi 300 evrov socialne pomoči. In smo naredili šolo, ker pač to znamo. Zdravstveno nego, fizioterapijo in gerontologijo, da bi oživili tudi zdraviliško turistično ponudbo. Prijavilo se je 400 kandidatov, v pričakovanju, da bo država prepoznala, da je bolje mladim ljudem dati izobraževanje kot socialno pomoč in delati iz njih lumpenproletarce, ker se bodo tako navadili na prejemke brez dela. In država je tisto leto ukinila koncesije! Od 400 kandidatov jih je ostalo 100 samoplačnikov. Ampak kar smo obljubili, smo naredili. Šolo.

Organizirali smo učitelje, učne baze, akreditirali program, se povezali s partnerskimi institucijami v tujini, povabil učitelje, tudi Slovence iz Koroške in zlasti iz Trsta, strokovnjake, ker učiteljem v Sloveniji je bilo prepovedano sodelovati."

Pa kako se to prepove?

"Predvsem pod pretvezo konkurenčne klavzule, čeprav se ve, da v javnem sektorju, ki ni tržna ekonomija, ni poslovne konkurence. Gre za strah pred konkurenco, ki ga ideološko zavijejo in rečejo, da so proti privatizaciji visokega šolstva. Ampak mi nismo ničesar privatizirali! Vložili smo hišo in svoje delo, da bi nekaj sto mladim ljudem omogočili kakovosten študij za dober poklic. Delitev na zasebno in državno izobraževanje so si pri nas v zadnjih desetih letih izmislili, da so privilegiranci zaščitili svoje privilegije. Nič pa jih ne zanimajo potrebe družbe. Na spletni strani ministrstva za zdravje je še danes strategija razvoja zdravstvene nege iz leta 2011, kjer je bilo zaradi Alma Mater v Murski Soboti napisano, da Slovenija ne potrebuje novih zdravstvenih šol. V Ljubljani so seveda imeli prijavljene na borzo dela, ker diplomantke/diplomanti v Ljubljani niso želeli nazaj v Pomurje. Korona je opozorila, da z bi-

Priročnik za covid-19

Povsem na začetku pandemičnega pohoda, marca 2020, je pri založbi Alma Mater Press v slovenščini izšel Priročnik (kitajskih epidemiologov) za preprečevanje in zdravljenje covid-19, učbenik za študente, učitelje in zdravstvene delavce. To je bil rezultat zvez Alma Mater s kitajskimi univerzami in prav tako z Alibaba Group in kliniko FAHZU.

Foto: Igor Napast

štiri zdravstvene fakultete in pet lokacij. V državni, občinski in zasebni lasti. Dve državni, občinsko in zasebno. Vsi imajo koncesije in vse plača država. V vzhodni polovici Slovenije pa država plačuje samo eno."

Katero?

"Univerzo v Mariboru. V Murski Soboti, Mariboru, Slovenj Gradcu in Celju pa si morajo študij študenti plačevati sami."

Razlogi?

"Neaktivnost, neodgovornost, birokratska samovolja. Na drugi strani pa neodzivnost izvojenih predstavnikov ljudstva in oportunitizem stroke."

“Tisoč diplomantov smo dali v javni zdravstveni sistem, pa država teh programov, za katere se je vedelo, da bodo deficitarni, ni financirala niti z enim evrom! Niti evra niso dali za izobraževanje gerontologov ali medicinskih sester”

Čigava samovolja? Na ministrstvu?

"Konkretno na ministrstvu za zdravje, ker ministrstvu za izobraževanje ni predlagalo, da se študij financira pravično in upoštevajoč dejanske potrebe družbe. Medtem pa v Ljubljani financiramo nekatere programe za borzo dela. Po sedmih letih pride mladi magister domov v Mursko Soboto, dve leti hodi v Avstrijo na pomožna dela, čistit ali prat posodo, nato pa se vpiše pri nas na zdravstveno nego in vidi, da je strašna krivica, ker mora plačati šolnino. Takrat šele vidi, da je krivica, ko je zapravil deset let. Mladih let, najbolj ustvarjalnih. Prej pa ni nič videl."

Ko je predsednik vlade zdaj klical k povečanju vpisa na medicino, je ljubljanski rektor odvrnil, da za to potrebujemo še eno medicinsko fakulteto. Ko ste vi ustanavljali mariborsko, je hotelo pa tudi ljubljanske medicine raznesti.

"Po svetu je čast stare univerze, če ustanovi novo. To je tradicija. Slovenija pa je, z redkimi izjemami, žal preveč centralistično obsedena z logiko ene univerze brez konkurence. Pred dvajsetimi leti sem opozoril, da Slovenija potrebuje univerzo na Primorskem, z dislokacijo v Novi Gorici in Piranu. In približno tako se je

tudi zgodilo. V svetu se ve: ena popolna univerza s fundamentalnimi akademskimi disciplinami, tudi medicino, pravom, filozofijo, zdaj že na 700.000 do 800.000 prebivalcev. Na 200-300.000 pa tako imenovane uporabne univerze oziroma visokošolska središča. Kot so visoke strokovne šole v Avstriji ali vseučilišča na Hrvaškem."

Res, te številke ste ponavljali, ko sta bili univerzi dve. Kje smo pa zdaj?

"Imamo tri ali štiri univerze s temeljnimi programi in imamo pet do sedem visokošolskih središč ali uporabnih univerz. Tudi avstrijski Gradec je v zadnjih desetih letih ustanovil tri nove uporabne univerze. V deželi Štajerski, ki je pol manjša od Slovenije. Uporabne univerze v Avstriji ustanavljajo dežele in gospodarske zbornice, ki kažejo na potrebe. V Sloveniji žal slabo sledimo potrebam. Leta 1955 je takratno ministrstvo za kulturo sestavilo komisijo za ustanovitev akademije za ples. Pred petimi leti pa mi en član reče: že 60 let sem v komisiji, ampak mi tega ne znamo. Poklical sem prijatelje z zagrebške univerze, nacionalnega prvaka baleta Hrvaške dr. Sveborja Sečka, on je povabil prijatelje iz Budimpešte, ki je prva na kontinentu, in peterburško, ki je prva na svetu, in smo v Mariboru akreditirali Akademijo za ples in balet. Prejšnji minister za kulturo pa mi napiše: Naredili ste si akademijo, pa jo imejte, to je vaša stvar. Ni se zavedal, da je bil slovenski narod edini konstitutivni narod v Evropi, ki plesne umetnosti, neverbalne komunikacije, ni razvil do akademske stopnje. To pa zato, ker imajo povprečneži besedo in razpolagajo z denarjem. Sedaj nam drugi dokazujejo, da je ples, neverbalna komunikacija, konstitutivni element nacionalne identitete tako kot materni jezik."

Vsak dan bolj se zdaj govori o postcovidnih poklicih.

"Tehnološki proces, ki bi sicer trajal eno generacijo, se je udejanjil v enem letu. Intenzivirati bi morali vseživljenjsko izobraževanje in vsi bi morali dopolnjevati svojo izobrazbo. Mi potrebujemo sistem vseživljenjskega izobraževanja in javni nadzor porabe davkoplačevalskega denarja. Gospodarska zbornica bi morala to stimulirati, združenje davkoplačevalcev pa nadzirati porabo davkoplačevalskega denarja. Angela Merkel ima redne sestanke z združenjem davkoplačevalcev v Nemčiji, kjer so vključeni vsi, od sindikatov do delodajalcev in upokojevcov, neodvisno od političnih strank."

Pa sva prišla do strankokracije?

"Strankokracija, ki se je zgodila v Sloveniji, je deformacija demokracije. Ko se strankarski liderji dogovorijo, da odmislijo narod, in si razdelijo svoje fevde! V populističnih strankah liderji postavljajo kandidate, ki so nato trajno odvisni od liderja. Že po letu 1990 so se zgodile prevare. Prva prevara pa je bila že prej, 1989., ob sprejetju volilnega zakona. Takrat so narisali zemljevid in volilne okraje. Nisem šel štet volivcev, ko sem kandidiral, ker sem bil prepričan, da je bilo narejeno pošteno. Deset let kasneje pa je neki študent za diplomsko nalogo ugotovil, da je razpon skoraj 1:3. Tam, kjer je potencialno podeželsko kmečko prebivalstvo, po naravi konzervativno, je imel volilni okraj od 23 do 27 tisoč ljudi. Kjer so po definiciji bolj naklonjeni levi opciji, delavski centri Velenje, Trbovlje, Hrastnik, Zagorje, Nova Gorica ..., pa 9000 ljudi. Tako da en volivec v enem okraju šteje za tri v drugem okraju. Ko je bilo pred 20 leti opozorjeno na neustavnost, je ustavno sodišče ustavno pritožbo zavrglo. Deset let kasneje je bil ta študent že profesor in je ustavno pritožbo ponovil. Pa jo je ustavno sodišče spet zavrglo. Po dvajsetih letih je nazadnje le ugotovilo napako. Roki so potekli in vidimo, kako krčevito se strankokracija drži."

Druga prevara?

"Druga prevara, mislim, da ključna, se je zgodila v začetku Demosa. Ko smo se dobili v Demosovem klubu poslancev, je Spomenka Hribar rekla: Zdaj ni več komunizma, zdaj ni več ide-

Alma Mater Europaea - ECM je samostojna visokošolska izobraževalna ustanova z dodiplomskim, magistrskim in doktorskim študijem. Univerza mati, to je Alma Mater Europaea, je mednarodna univerza s sedežem v Salzburgu. Ustanovila jo je Evropska akademija znanosti in umetnosti in ima od leta 2011 akademski patronat nad Alma Mater - Evropskim centrom Maribor. Dr. Ludvik Toplak, ustanovitelj mariborske šole, ki ima danes podružnice od skrajnega vzhoda Slovenije do Kopra, je prorektor salzburške Alma Mater, univerze, ki ima v motu znanost, gospodarstvo in učinek.

Prof. dr. Ludvik Toplak

ologije, zdaj ni več enoumja, zdaj bo samo še pragmatizem. Za mlade politike je bila to nova beseda. Še zdaj vidim njihove obraze, kako so prikimavali. In so desne stranke sprejele pragmatizem namesto razvoja. Temu rečem prehitavanje po desni. Pragmatizem pa je lastnost levih in populističnih strank, ki so orientirane na krajši rok. Mesečna plača je zanesljiva, tako razmišlja delavec. Gospodarstvenik in kmet pa morata razmišljati na dolge proge."

Povprečneži imajo besedo in razpolagajo z denarjem

Tretja prevara?

"Tretja prevara: ko so vodstvo SLS, takrat najmočnejše stranke v parlamentu, prepričali, da ima toliko poslancev, da ji ni treba participirati pri izvršilni oblasti, in Kmečka zveza,

najmočnejša v Demosu, ni imela niti enega ministra. Naslednje prevare pa so bile pri lastninjenju, ko je prevladal tako imenovani menedžerski sistem. Namesto da bi, kar je bil moj predlog in bi bilo tudi zakonito in ustavno nesporno, samoupravljavsko pravico ovrednotili po penzijskem ključu v delnico, da stimuliramo delavce, utrdimo državljansko zavest in da naš kapital ostane doma, je prišlo do španovije strankokracije in tako imenovanih menedžerjev. Bilo je vprašanje, ali bomo delavcu priznali lastninsko pravico na minulem delu ali pa bodo politični privilegij menedžerjev spremenili v lastninsko pravico, ki bo dedna. Žal se je zgodilo to zadnje, zato trdim, da so bile privatizacije neustavne. Alternativa bi bil sistem socialne tržne ekonomije, to je mreža svobodnih ljudi. Ampak delavci so bili zavedeni, zadovoljili so se z drobtinami, ki se jim je reklo obveznice."

Se mi zdi, da boste zdaj nekaj rekli o bankah?

"Banke so bile vedno pod politično kontrolo in so izčrpale realni sektor z odušnimi obrestmi. Ni res, da je mariborske Metalno, Hidromontažo ... uničil samo propad jugoslovanskega trga. Resnica je, da so že 1987. zaprli razvojne oddelke v podjetjih, s tem pa so jim vzeli življenjsko moč, vizijo. To so zgodovinske prevare. Fata morgana. Mesec v vodi."

No, pred glasovanjem o nezaupnici vladi je premier Janša znova svaril pred socializacijo dobičkov v programu najbolj leve opozicije. Na tem vlaklu velike večine osamosvojiteljske generacije pač ni. Nikoli je ni bilo.

"Politični razred se je pač generiral z lumpenburokratske platforme. Brez vizije, brez programa, samo pragmatično, trenutno interesno. Konec osemdesetih let smo govorili o nacionalni osamosvojitvi, ekonomski tranziciji in strankarski demokraciji. Problem pa je, da smo premalo naredili na moralnovrednostni in profesionalni

Foto: Igor Napast

Pri predavanjih ni improvizacije

Za digitalno udomačeno Alma Mater Europaea je online informativni dan na covidsko daljavo. Odziv je bil še večji kot prejšnja leta. Že pred leti pa so na AME uvedli snemanje predavanj. Pravzaprav na zahtevo študentov so uvedli obvezna predavanja. Študent gradivo dobi 14 dni prej in je za predavanje pripravljen. "Tisti, ki delajo tako, izpit z 90-odstotno verjetnostjo opravijo v prvem roku. Pri predavanjih ni improvizacije, študenti pa vsako predavanje sproti ocenijo," razlaga dr. Ludvik Toplak.

prenovi. Trideset let, to je dolžina aktivne življenjske dobe. Mislim, da smo v tem času kljub temu naredili zelo veliko na področju državljanosti, izobraževanja, zdravstva, znanosti, gospodarstva. Moramo pa biti pozorni na hibe in napake je treba popraviti in preprečiti."

Ostala sva pri volilni zakonodaji. In dolgi bitki tistega nekdanjega študenta, dr. Jurija Toplaka. Poslanci so zakon zdaj, po roku, spremenili toliko, da bo razmerje med najmanjšim in največjim volilnim okrajem 1:2,7. Tako pravijo v DZ in minister Koritnik. In seveda to ničesar ne rešuje.

"Išče se politični konsenz, to pa je stvar politične presoje. Res je, da je konsenz otežen zaradi tradicionalne politične razklanosti v Ljubljani, ki se z medijsko indoktrinacijo širi po vsej Sloveniji."

Konsenz, zedinjenje okoli skupnostnega, to je znanstvena fantastika, ja.

"Politična razklanost ima več obrazov, ideološkega, socialnega, lokalističnega in drugo, vse pa je odraz državotvorne nezrelosti. Pomanjkanje državotvorne zavesti v hierarhiji vrednot. Centralistično lokalistična obsesija kaže na državotvorno nezrelost, enako ideološki predsodki, ki so bili usodni 1848, 1868, 1918, 1941. Tu se je ideološkim predsodkom dalo prednost pred nacionalnim interesom. In to je tudi današnja zgodba. Za ene je pomembno, da vlada pade. Ni pomemben gospodarski razvoj, niso važne pokojnine in zdravje ljudi. Važno je, da vlada pade. Nič drugega ni važno, samo da vlada pade in da prevzamejo vlado ter tako obvladajo privilegije. Ideološka obsesija in kulturni boj jakobinske in pruske provenience se nadaljujeta."

Če je bila odločitev pred 30 leti pragmatizem, kaj vse je še sproduciral?

"Na področju gospodarstva so se tisti, ki so nepošteno prišli do kapitala, tega zavedali in so s kapitalom odšli v davčne oaze, delavci pa so ostali brez dela. Na področju javnih služb si

želijo obdržati privilegije. V javnih službah je zavladal klientelizem, to je bil v starem Rimu odnos med patricijem in plebejcem. Ljudje bodo morali končno začeti svobodno in razvojno razmišljati. Zato pa je edukacija tako pomembna."

Bili ste v državni politiki na začetkih te države, tudi predsednik družbenopolitičnega zbora takratne skupščine. Najboljši razgled ste imeli. Tudi na to, kako in kdaj je Demos v oklepaj dal demos.

"V Demosu smo bili eni, ki smo mislili na resno tranzicijo, drugi pa so tranzicijo razumeli kot medgeneracijski spor, zamenjavo generacij. Bavčar je rekel: Eni smo vedeli, za kaj je šlo, drugi pa so bili sopotniki. Bučar je govoril, da so drugi bili humus. Eni sol, drugi sopotniki. To je Tine Hribar spet povedal pred tedni v intervjuju. In ko jim Demos ni več ustrezal, so ga razpustili. V trenutku, ko so določeni krogi svoj interes uresničili, da so uspeli prejšnji politični privilegij spremeniti v lastnino, Demosa že ni bilo več. Tako imenovani intelektualci, v resnici apoletični, pa so ostali praznih rok."

Kakšna je vizija Maribora? Potreben je gospodarsko-razvojni preboj

Kje so se uskladičili dobički projekta država?

"Kdo razpolaga z njimi? Kdo razpolaga z rezultati minulega dela, s prihodkom, s tako imenovanim fructusom? S fructusom raziskovalnega dela ne razpolagajo raziskovalci. S fructusom kmeta zaradi

nizkih cen pridelkov ne razpolaga kmet. S fructusom industrije, ki se je desetletja akumuliral v resnici v bankah, ne razpolagajo tisti, ki so ga ustvarjali. V politični ekonomiji se je včasih vedelo: bistveno je, kdo razpolaga s fructusom! Treba bo vzpostaviti model socialnotržne ekonomije. Leta 1990 je bil predlog, da jo vzpostavimo. Ni treba, da je vse v lasti kooperative in delavskega delničarstva, morata pa imeti pomemben delež, da se zagotovi ravnotežje med požrešnostjo na eni strani in pravično participacijo na drugi. Ne pa da interesne skupine naredijo stranke, da imajo igralce v parlamentu, cirkus za publiko. Pragmatizem ne stavi na programske stranke. V svetu je normalno, da približno 40 odstotkov ljudi, tistih, ki mislijo razvojno, voli desne stranke. Štirideset odstotkov, to so tisti, ki mislijo na kratke proge in na plačo vsak mesec, pa leve. Pri nas je edini princip: kjer je več, tam je moja domovina. Normalne, svetovno primerljive politične pahljače nam ni uspelo narediti, ker je družba tako zelo socialno razslojena, to pa je podlaga za večjo in večjo polarizacijo. Socialna razslojenost je podlaga interesne, ideološke pa je samo krinka.

Mi je zelo žal, ampak tudi akademija in mediji niso opravili svojega. Tudi Cerkev ni opravila svojega. Kje je bistvo zgodbe z mariborsko škofijo? Mirko Krašovec je povedal, da je verjel profesorjem ekonomije. Bil je naiven in ni bil za ta posel. Verjel je monetaristični teoriji. Moneta-

ristična teorija pa je bila v postsocialističnih državah največja prevara od Šentilja do Vladivostoka. A so jo častile vse slovenske ekonomske šole. Češ, banke bodo vse rešile. V resnici pa banka ne ustvarja dodane vrednosti. Banka samo akumulira. Realno ekonomijo so banke izčrpale z odušnimi obrestmi, ko jim je deset, dvajset let kasneje zmanjkalo denarja, smo davkoplačevalci sanirali banke."

Krašovec nadpragmatik, ja.

"To je bil kolaps finančnega sistema, posledica monetaristične prevare. Na otvoritvi Krekove banke sem povedal anekdoto, ki sem jo slišal v Argentini leta 1995. Misijonar spremlja škofa v avionu, in ko ju nad džunglo zajame nevihta, reče škofu: Nič se ne bojte, pilot je dober kristjan. Škof pa mu odvrne: Pa naj bo dober pilot! Nadškof Kramberger mi je večkrat rekel, da če bi me takrat poslušali ... Mirko Krašovec pa je mislil, da leti na njega.

Tisti, ki so prevzeli ekonomijo države, preprosto niso bili razvojno misleči ljudje. Ugotoviti moramo, da imamo kompradorje, ki so zlorabili svoje pozicije in se prodali tujemu kapitalu. Danes jih imamo povsod. Infiltrirane v vse strukture. Z drobnimi privilegiji drobijo in polarizirajo narod. Država in narod brez svoje lastnine pa sta resno ogrožena, če ni ekonomije, bo kultura ostala folklor, ki bo živela od prostovoljnih prispevkov."

Vaši študenti so od začetka epidemije prostovoljci. Kaj morava ugotoviti o nas in virusu?

"Zgodba covida je večstranska. Samo pogledjte zvečer televizijo. Dve minuti, kaj je rekel minister, potem pa dvanajst minut polemike, ali se bo učiteljica šla testirati, preden gre v razred k otrokom, ali ne. To sploh ne bi smelo biti vprašanje. Maske, socialna distanca in higiena rok so bile zapovedane enako v času španske gripe pred 100 leti. Prijatelj profesor iz Izraela je v eni debati, ki jo imamo na družbenem omrež-

Foto: Igor Napast

Od 12. do 19. marca letos Alma Mater Europaea - Evropski center Maribor prireja že 9. mednarodno znanstveno konferenco Za človeka gre. Letošnja ima logični naslov, Digitalna transformacija v znanosti, izobraževanju in umetnosti, in bo novonormalno tekla prek zooma. Napovedana je dolga vrsta eminentnih imen. Prof. dr. Ivo Šlaus, častni predsednik Svetovne akademije znanosti in umetnosti (WAAS), novi predsednik Evropske akademije znanosti in umetnosti prof. dr. Klaus Mainzer, prof. dr. Peter Lichtenberg, novoizvoljeni predsednik GSA, ameriške zveze gerontologov, prof. dr. Jeffrey Sachs s Columbia University v New Yorku, Mariya Gabriel, evropska komisarka za inovacije, izobraževanje, kulturo, mladino in šport, začnejo to top listo.

ju, postregel s tremi citati iz Svetega pisma Stare zaveze: v primeru kuge se nadene masko, umiva roke in spoštuje distanco. Pred 3500 leti so jim bila ta pravila jasna! Samo cepljenja takrat še niso poznali.

Relativizacija vnaša negotovost, in ljudje, ki so lani marca še verjeli v varnostne ukrepe, so postali negotovi in neodgovorni. Niso bili več prepričani o virusu. Celo nekateri zdravstveni delavci. Tudi normalni resni ljudje niso več upoštevali pravil.

Največji del naših študentov je v stiku z zdravstvenimi in socialnimi ustanovami. Od tega je bilo v času najhujše krize 600 prostovoljcev. Hvaležni smo našim učiteljem in sodelavcem, ki v velikem številu pomagajo pri reševanju zdravstvene in socialne stiske ljudi. Država je naredila, kar je bilo potrebno in razumno. Mnogi ljudje pa se niso zavedali resnosti, in to v drugi fazi, v septembru, oktobru."

Za rektorja mariborske univerze ste prišli, ko je Alojz Križman odšel za župana. Vi pa ste nazadnje naredili svojo šolo.

"Takoj ko smo na senatu potrdili Medicinsko fakulteto, sem imenoval v. d. dekana in sem prekinil mandat. Ko sem se vrnil iz Vatikana, sem želel znotraj univerze ustanoviti mednarodni center za razvoj novih akademskih disciplin, ki jih družba potrebuje. Uprli so se med drugim stari profesorji, ker so se zbal, da bodo ogroženi njihovi vrtički. Koliko je bilo posmehovanja, ko smo predlagali medijske študije. Češ, Toplakova televizija. Danes pa je to najbolj konjunktura študij na FERi. Ali ko je šlo za študij logistike v Mariboru, ki leži natanko med Dunajem in Trstom in bi bil logična lokacija. Kar ni šlo v okviru UM, sem ob upokojitvi nadaljeval v okviru Alma Mater."

Mestna oblast vam ustanavljanja ECM ni ovi-rala, ste rekli nekje.

"Takratni mariborski župan Kangler je dal podporo predlogu banke in zavarovalnice, da se ustanovi fakulteto za finančne storitve. To je občina podprla toliko, da smo plačali honorarje za izdelavo programov. Nakar je prišla gospodarska kriza, banke in zavarovalnice niso bile več zainteresirane in fakulteta ni nikoli zaživela."

Kaj pa zdajšnje mariborsko županstvo?

"Nas zanima, kakšna je vizija Maribora. Zaradi monetaristične ekonomije je propadla mariborska realna ekonomija. Potreben je gospodarsko-razvojni preboj. Alme Mater v razvojnem programu Maribora kljub našim večkratnim prizadevanjem ni, in ker nisi napisan, ne moreš kandidirati za razvojna sredstva. Imamo pa sijajne odnose tako z UKC-jem kot danes z Univerzo v Mariboru. Naši strateški tehnološki partnerji so bolnišnice, zdravilišča, domovi upokojencev. To so naše klinike. Naši razvojni partnerji pa so tudi druge domače in tuje univerze."

Kateri študij bo naslednji na Toplakovi šoli?

"Razvoj informacijskih tehnologij na vseh stopnjah. Menedžment družinskega podjetništva je na resnih univerzah po svetu samostojni program. Na Alma Mater že imamo akreditirane predmete za to smer. Prav tako za nevrofizioterapijo in športno fizioterapijo, v zdravstvenih vedah razvijamo smer avtizem in logopedijo, vse, kar nam v Sloveniji manjka. V tem pogledu razumem vlado, da je treba podpreti deficitarne poklice. Je pa deset let prepozno spregovorila o vsebini študijskih programov. Tisoče manj socialnih podpirancev na borzi dela bi imeli in mladi ljudje ne bi odhajali v tujino, če bi izobraževali za zaposljive poklice. Tudi denar za mlade raziskovalce se pri nas ne črpa za jutri, temveč za danes. Potem pa 30-letnega doktorja znanosti pošljemo na cesto. Balerine pri štiridesetih odslovimo z mizerno pokojnino."

“
Politični razred se je generiral z lumpenbirokratske platforme. Brez vizije, brez programa, samo pragmatično
”